

Collegebericht

Collegevergadering: 12 april 2022

Zaaknummer : 1017657
Team : Welzijnszaken Heemstede
Portefeuillehouder(s) : A.C. Nienhuis/ A. Van der Have
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Collegebericht: stand van zaken opvang Oekraïense vluchtelingen in Heemstede

Aanleiding

De ontwikkelingen rondom de stroom vluchtelingen uit Oekraïne volgen elkaar snel op. Door middel van een collegebericht wordt de raad geïnformeerd over de laatste stand van zaken met betrekking tot de opvang van Oekraïners in Heemstede. Voor meer actuele informatie over de opvang van Oekraïners en over lokale initiatieven, verwijst het college u naar de sociale kanalen en de website van de gemeente.

Algemeen

Op 24 februari begon de grootschalige aanval van Rusland op Oekraïne. De grove aantasting van de internationale rechtsorde door Rusland raakt ons allemaal. Het is een ernstige aanval op vrijheid, democratie en mensenrechten in de wereld. Het uitbreken van de oorlog in Oekraïne heeft een grote vluchtelingenstroom op gang gebracht. Het is nog niet te voorzien hoe groot de stroom naar Nederland zal zijn, maar de verwachting is dat het om vele tienduizenden vluchtelingen zal gaan. Ook de gemeente Heemstede wil steun bieden aan de Oekraïners die door oorlog uit eigen land zijn verdreven. De gemeente neemt hierin haar verantwoordelijkheid en werkt zoveel mogelijk samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen om op korte termijn opvang te bieden voor Oekraïners in Heemstede. Daarnaast heeft de gemeente een taak in het stroomlijnen van lokale initiatieven, het coördineren van vrijwilligers en het inrichten van een communicatiestructuur. De komst van mogelijk grote groepen Oekraïense vluchtelingen komt bovenop al bestaande tekorten aan opvangplekken voor statushouders uit andere landen. Ook dit is een belangrijke opdracht die voor de gemeente onverkort blijft staan. Hieronder leest u de gebeurtenissen van de afgelopen week.

Opvangplekken in Heemstede

De gemeenten in Kennemerland staan voor de gezamenlijke opdracht om op korte termijn minimaal 2000 opvangplekken te realiseren voor Oekraïense vluchtelingen. Op dit moment worden er in de regio 1771 Oekraïense vluchtelingen opgevangen. Ook de gemeente Heemstede draagt hieraan bij en is hard aan de slag om op korte termijn minimaal 100 Oekraïners op te kunnen vangen. Daarvan zijn reeds 35 plekken in gereedheid gebracht in pand Kerklaan 61, waarvan 33 plekken zijn bezet. Bij de realisatie van de opvang wordt uitgegaan van een tijdelijk verblijf van ten minste een half jaar. Tegelijkertijd wordt nagedacht over de middellange en de langere termijn. Hierbij wordt rekening gehouden met de gevolgen voor omgeving en omwonenden, maar ook met andere belangrijke opgaven zoals een locatie voor statushouders, het Integraal Huisvestingsplan (IHP), wonen (en zorg). Hieronder een overzicht van de stand van zaken met betrekking tot de opvanglocaties voor Oekraïense vluchtelingen in Heemstede.

Collegebericht

Collegevergadering: 12 april 2022

Tijdelijke crisis- en noodopvang in pand Kerklaan 61

In het voormalig politiebureau op de Kerklaan 61 zijn reeds 35 opvangplekken in gereedheid gebracht op de begane grond. Dit aantal wordt naar verwachting vanaf 18 april met ongeveer 30 opvangplekken op de eerste verdieping uitgebreid. Op 22 maart zijn de eerste Oekraïense vluchtelingen hier ontvangen en inmiddels verblijven er in totaal 33 personen (volwassenen en kinderen). Het is een gemengde groep van alleenstaanden, gezinnen, en mensen uit derde landen (die op het moment van het uitbreken van de oorlog in Oekraïne verbleven).

Het ontbijt, lunch en avondeten wordt de eerste weken verzorgd door de gemeente in samenwerking met Spaarne Werkt en Burghave. Vanaf 18 april wordt de locatie voorzien van een gezamenlijke keuken op de eerste verdieping, zodat bewoners zelf kunnen gaan koken. Op en rond de opvanglocatie is er begeleiding van een locatiemanager, coördinatoren, vrijwilligers en beveiliging. Daarnaast is de bereidheid om mee te helpen onder de bewoners zelf ook groot. Hetzelfde geldt voor de inzet van eigen medewerkers. Vanaf volgende week neemt RIBW K/AM (Regionale instelling voor Beschermd Wonen Kennemerland/Amstelland en de Meerlanden) in samenwerking met WIJ Heemstede de locatie 'over' van de gemeente, zodat de inzet van eigen medewerkers verder afgeschaald kan worden. Dit doen we in nauw overleg met de medewerkers en vrijwilligers die tot nu toe hebben geholpen, zodat er een warme overdracht is van de bewoners en alles wat er in en om de locatie speelt. Uiteraard blijft de inzet van de vele vrijwilligers gewenst.

Tijdelijke crisis- en noodopvang aan de Glipperweg 57

De werkzaamheden in pand Glipperweg 57 zijn aan de gang. Het pand wordt in de komende weken gereed gemaakt om als noodopvang te dienen. De verwachting is dat we ongeveer 25 opvangplekken kunnen inrichten verdeeld over 6 kamers. Ook komt er een keuken, een gezamenlijke ruimte en een hal. Daarnaast er reeds een douche unit geplaatst op de stoep voor de deur. Naar verwachting zal het pand begin mei gereed zijn om de eerste vluchtelingen op te vangen.

Tijdelijke crisis- en noodopvang in noodwoningen

Naast de inzet van locaties Kerklaan 61 en Glipperweg 57 voor tijdelijke crisis- en noodopvang, heeft de gemeente 30 noodwoningen aangekocht voor de opvang van ongeveer 60 vluchtelingen. De geschikte locaties om deze noodwoningen in Heemstede te plaatsen zijn in kaart gebracht. Op maandag 4 april zijn 3 locaties voor wensen en bedenkingen voorgelegd. Hierbij gaat het om 3 locaties voor de tijdelijke en gefaseerde plaatsing van noodwoningen: 8 noodunits en een gemeenschappelijke ruimte aan de Kohnstammalaan, 22 units op de parkeerplaats bij Sportpark Groenendaal en 8 units op de parkeerplaats achter het Raadhuis. Met betrekking tot locatie Kohnstammalaan wordt op dit moment onderzoek gedaan naar twee verschillende scenario's voor het plaatsen van noodwoningen, naast het plantsoen ook de naastgelegen parkeerplaats. Op korte termijn wordt hiervan het resultaat verwacht. We blijven graag in gesprek omwonenden hierover. Voor de locaties wordt een tijdelijke omgevingsvergunning aangevraagd, voor het tijdelijk afwijken van het bestemmingsplan.

Overige locaties

Naast de locaties waar de gemeente mee aan de slag is, wordt gekeken naar locaties die mogelijk later en daarmee semipermanent (voor tenminste 2 jaar)

Collegebericht

Collegevergadering: 12 april 2022

ingezet kunnen worden. Inwoners, bedrijven en instellingen zoals kerken en eigenaren van landgoederen, zijn gevraagd zich te melden als zij in het bezit zijn van panden of gronden die hiervoor ingezet kunnen worden. Op de [website van de gemeente](#) kan men zich hiervoor opgeven.

Er zijn ook inwoners in Heemstede die bereid zijn in hun eigen huis onderdak te bieden aan Oekraïners. Tot nu toe hebben zich 57 Oekraïense vluchtelingen die bij particulieren worden opgevangen ingeschreven bij de gemeente. Daarnaast worden er sinds deze week 8 vluchtelingen opgevangen in de voormalige pastorie van de Doopgezinde gemeente. Zij komen zich aanstaande maandag inschrijven bij de gemeente onder het 'toezien oog' van de burgemeester. Vluchtelingen die worden opgevangen door particulieren worden niet meegerekend in de taakstelling die het kabinet aan de regio's heeft gegeven.

Rijksvastgoed

De Minister heeft aangegeven dat Rijksvastgoedbedrijf panden aan het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) en aan gemeenten aanbiedt als ondersteuning bij het voorzien in opvangplekken voor asielzoekers en vluchtelingen uit Oekraïne. Het is de bedoeling dat het COA en gemeenten het vastgoed huren van het Rijk. Gemeenten kunnen de kosten hiervoor dekken uit de vergoeding die zij van het Rijk ontvangen voor de opvang van asielzoekers en vluchtelingen uit Oekraïne.

Regionaal coördinatiepunt en registratie per gemeente

Oekraïense vluchtelingen die onderdak zoeken kunnen 24/7 contact opnemen met het regionale coördinatiepunt (tel. 023-5115550; oekrainevragen@haarlem.nl). Op basis van beschikbare plekken en type opvanglocaties worden zij vervolgens aan één van de regiogemeenten toegewezen. Daarna is het belangrijk dat zij zich bij de gemeente van vestiging inschrijven in de Basisregistratie Personen (BRP). Ook in het geval dat Oekraïners bij een gastgezin of andere particuliere opvang verblijven, is het belangrijk dat zij zich inschrijven om in aanmerking te komen voor leefgeld, toegang tot de gezondheidszorg en onderwijs. Na inschrijving ontvangt men ook een BSN nummer, waarmee onder andere toeleiding kan plaatsvinden naar werk.

Oekraïners in Heemstede moeten zich laten inschrijven bij de publieksbalie van de gemeente. Hiervoor kan een afspraak worden gemaakt op heemstede.nl. Er wordt rekening gehouden met mogelijk oplopende wachttijden ten aanzien van de BRP registratie, zowel in Heemstede als in de regio. Er wordt samen naar oplossingen gezocht om de gemiddelde wachttijd naar beneden te brengen.

Communicatie en participatie

De gevolgen van de oorlog in Oekraïne en de vluchtelingenstroom die hierdoor op gang is gekomen, worden ook in Heemstede ervaren. Het is de taak van de gemeente om haar inwoners zo goed mogelijk te informeren en de gelegenheid te bieden om met elkaar het gesprek te voeren. Communicatie vindt onder andere plaats via regelmatige updates op de gemeentelijke website en de sociale kanalen.

Op de [website van de gemeente](#) is de informatie met betrekking tot de opvang van Oekraïense vluchtelingen in Heemstede verder uitgebreid. Naast informatie over lokale initiatieven, de leefgeldregeling en opvanglocaties, is er ook informatie in verschillende talen voor de vluchtelingen zelf en wordt de informatie voor inwoners

Collegebericht

Collegevergadering: 12 april 2022

die particuliere opvang bieden verder aangevuld. Daarnaast is er een apart e-mailadres ingericht waar inwoners terecht kunnen met vragen en initiatieven: oekraine@heemstede.nl.

Informatiebijeenkomst omwonenden en belanghebbenden 7 april

Op donderdagavond 7 april heeft de gemeente Heemstede een informatieavond georganiseerd voor omwonenden en andere geïnteresseerden van de nieuwe tijdelijke crisisopvanglocaties. Er waren ruim 30 omwonenden van de locaties aanwezig, met name vanuit de Kohnstammlaan. Er is toelichting gegeven over alle locaties en omwonenden hadden de mogelijkheid tot het stellen van vragen, het uiten van zorgen en het aandragen van ideeën. Na de pauze werd per locatie nader ingegaan op de (technische) stand van zaken. De bewoners van de Kohnstammlaan willen vooral de zekerheid dat de noodwoningen na maximaal 6 tot 9 maanden verplaatst worden en zijn bezorgd over het ecologische aspect van het plantsoen. Andere bewoners waren bezorgd over de parkeerplaats en de druk die dit wellicht kan geven in de buurt. Er is afgesproken nauw contact te houden met de buurt, vooral in de periode van belangafweging van de twee plekken in de Kohnstammlaan. Daarnaast moet de gemeente in korte tijd een aantal, met name technische zaken zoals riolering, aansluitingen water en elektra, nader onderzoeken ten behoeve van de haalbaarheid en daarmee snelheid van plaatsing van de units op een van de twee locaties. Alles tezamen wordt afgewogen in de komende weken om tot een gedegen keuze te komen.

Ten behoeve van de locaties raadhuis en Princehof zijn er geen zorgen geuit of vragen gesteld. Uiteraard kan dit nog steeds via het emailadres Oekraïene@heemstede.nl. Een handjevol omwonenden zijn in gesprek gegaan over de locatie sportparklaan en wilde zich voornamelijk inzetten als vrijwilliger en hebben het gehad over het stroomlijnen van de bezoekers van het sportpark naar de naastgelegen parkeerplaatsen, zoals bij het Oude Slot.

Cadeaukaarten

De inwoners van Heemstede leven mee met de Oekraïense vluchtelingen. Er worden spullen gedoneerd en inzamelingsacties opgezet. Een Oekraïense inwoner van Heemstede heeft een crowdfunding actie opgezet. Van het opgehaalde bedrag worden cadeaukaarten aangeschaft. Deze worden aan de gemeente overhandigd om onder de vluchtelingen te verdelen.

Informatiepunt Oekraïne

Op maandag 4 april is aan de Zijlsingel 1 in Haarlem een Informatiepunt Oekraïne geopend. Ook vluchtelingen en inwoners uit Heemstede kunnen hier terecht met vragen over bijvoorbeeld werk, inkomen, zorg en onderwijs. Bij het informatiepunt staan mensen van het Rode Kruis, Vluchtelingenwerk en de GGD om mensen te woord te staan. Daarnaast zijn er tolken aanwezig ter ondersteuning. Het loket is geopend op werkdagen van 9.00 uur tot 16.00 uur.

Koffiemoment Plein 1

Op Plein 1 is er een koffiemoment ingezet als ontmoetingsplek voor Oekraïners in Heemstede, zowel uit de noodopvang als voor vluchtelingen die bij particulieren verblijven. Op werkdagen, van maandag t/m vrijdag, kunnen vluchtelingen en hun gastgezinnen tussen 10 en 12 uur bij Plein 1 in contact komen met lotgenoten, ervaringen uitwisselen of gewoon samen koffiedrinken. We gaan deze momenten verder uitbreiden als momenten voor informatiedeling over bijvoorbeeld werk,

Collegebericht

Collegevergadering: 12 april 2022

onderwijs en zorg en het oplossen van vragen of andere knelpunten, in samenwerking met WIJ Heemstede. Hiervoor worden vrijwilligers gezocht die ook ingezet kunnen worden bij de gastgezinnen wanneer nodig. Aanmelden kan via We Helpen.

Zorg

Er zijn helaas steeds meer huisartsen die aangeven er geen patiënten meer bij te kunnen hebben in de praktijk, zowel vluchtelingen als statushouders. De gemeente is in overleg met het huisartsencollectief om hier gezamenlijk oplossingen voor te vinden. Daarnaast is er een huisartsen spoedpost bij SpaarneGasthuis ingericht.

Inkomen

Leefgeld

De VNG heeft een versnelde uitvoeringstoets uitgevoerd op de regeling verstrekkingen zodat de regeling zo snel en eenvoudig mogelijk uit te voeren is. We zijn verheugd dat de uitkomsten van de versnelde uitvoeringstoets zijn meegenomen in de regeling. Er is gekozen voor afgeronde bedragen, een vast bedrag per persoon (zonder staffel) dat op één peildatum wordt uitgekeerd, geen verplichte koppeling tussen de uitkering van de verstrekking van leefgeld na de BRP- registratie en een eenvoudige consequentie bij inkomen uit arbeid (bij inkomsten uit werk, stopt het leefgeld). Het rijk evalueert samen met de VNG na 3 maanden de uitvoering van de regeling zodat we kunnen kijken hoe de regeling in de praktijk uitpakt en waar nodig aangepast kan worden. Onze afdeling IASZ (Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken, die zowel voor Bloemendaal als Heemstede werkt) is druk bezig de regeling te implementeren en hoopt binnen twee weken de eerste uitkeringen te gaan doen aan de particuliere opvang in Heemstede. Daarna zal de uitkering aan vluchtelingen in gemeentelijke opvang snel volgen. Zodra vluchtelingen zijn ingeschreven bij de gemeente kunnen zij het leefgeld gaan aanvragen.

Werk

Spaarne werkt en het regionale Werkgeversservicepunt (WSP) pakken de matching tussen de vluchteling die werkt zoekt en de werkgever die een passende baan heeft op. Er wordt gewerkt aan een regionaal loket waar de vluchtelingen terecht kunnen. Gisteren liet Spaarne werkt ons weten klaar te staan voor de eerste vluchtelingen. Een en ander wordt in nauw overleg met de gemeenten verder vorm gegeven. Op Plein 1 wordt hier komende week informatie over gegeven.

Compensatie gemeenten

Er ligt een bestuurlijke afspraak dat gemeenten de reële meerkosten vergoed krijgen en dat gemeenten er niet slechter voor mogen komen te staan. Het kabinet werkt momenteel aan een bekostigingsregeling. Dat moet gemeenten in staat stellen de opvang te financieren en hier verantwoording over af te leggen. Voor wat betreft de (uitvoerings)kosten opvang en verstrekkingen heeft het kabinet besloten tot een hybride financiering. Naar verwachting treedt deze regeling medio april in werking. Voor overige meerkosten moeten afzonderlijke afspraken worden gemaakt. Ook voor deze kosten geldt dat gemeenten er financieel niet op achteruit mogen gaan.